

Nogmaals de Oostenrijkse en Corsicaanse den

[443.3]

J. L. W. BLOKHUIS

Het artikel van J. Gremmen over: „Wat is de werkelijke oorzaak van de Brunchorstia ziekte van de Oostenrijkse en de Corsicaanse den?” in het augustusnummer van dit tijdschrift kan ik niet onbeantwoord laten — 38 (8) 1966 (304—309).

De reactie op mijn artikel in dit tijdschrift van maart 1966, dat ik ter kennisname doorzond aan mijn collega Forstmeister Hobbeling te Clemenswerth, was totaal anders. Hij was het niet alleen helemaal met mij eens, maar hij zond meteen een vertaling in de Duitse taal, met verzoek dit door te zenden aan de redactie van het Allgemeine Forst Zeitschrift ter verdere verspreiding onder de Duitse collega's; verkort opgenomen onder de titel „Anbau von Schwarzkiefern in den Niederlanden” 21 (43) 1966 (743); 22.10.1966.

Gremmen heeft zich te veel laten leiden door de verschillende invloeden, die de vorst kan hebben. Voor de Corsicaanse den is een rechtstreekse invloed van de cambiumlaag goed te constateren geweest. Maar bij de Brunchorstia ligt de zaak wel anders. Hij geeft toe, dat het een zwakte-parasiet is; dus secundair van invloed. Op blz. 307 noemt hij de langdurige vochtigheid, die in de opstanden heeft geheerst en die bovendien werd begunstigd door de vaak te dichte stand der bomen.

In de 40 jaren, dat ik dagelijks de Oostenrijkse dennen heb kunnen waarnemen, zijn de gevallen van langdurige vochtigheid ontelbaar veel geweest. Het is feitelijk een verschijnsel dat typisch is voor het Drentse klimaat. Dat hier een langdurige hoge vochtigheid bestaat pleit ook voor de goede groei van de fijnspar. In al die 40 jaren is mij nooit iets opgevallen van de aantasting van de Brunchorstia in verband met de schade ten gevolge van de vochtigheid. Was dit eerder opgetreden dan in 1962/1963, dan hadden we wel sterker gedund. Het zwakke dunnen werd nagestreefd, omdat de takafstoting daarvoor zou worden bevorderd.

Na de winter 1962/1963 is de factor langdurige en strenge winters van grote invloed geweest op de dichtstaande bossen. De natuur heeft hier een aanwijzing gegeven, die de beheerders hebben opgevolgd. Nu in het jaar 1966 hebben de dennen zich krachtig hersteld.

In plaats zijn conclusies te toetsen aan langdurige waarnemingen, meent Gremmen op het verschijnsel Bronchorstia in te moeten gaan. Naar mijn mening is dit een foutieve basis. Destemmeer blijkt dit uit de veel te ver gaande conclusie om de bosbouw in Drente te ontraden in het vervolg Oostenrijkse dennen te planten.